

Ford. *Raó* Antal. Bem. 1900. nov. 3. Vígshízház.

Cavatina, v. cavata (ol.), kisebb, egyszerű jellegű ária az operákban.

Cédula, (olasz), a színlap régies elnevezése. Még 1837-ben is használatos volt. De mondták így is: játékcédula, játékszínicédula, színicédula, theátrum-cédula. Jóval később úgy mondták: színlap.

Cédula-hordó Azon egyén, aki a cédulát (színlapot) kézbesítette. A szó 1793-ból ismeretes. 1830-ban Egerben úgy mondták: cédula-osztó.

Ceglédi színesztet. 1780-ból való első értesüléseink szerint németek játszanak itt. 1834. márc. 19-én a »Jelenkor« értesítése szerint jártak itt magyar színészek, akik saját szűkös jövedelmükkel hozzájárultak a szomszédos tűzkárosultak felségítéséhez. 1836-ban Balogh István társulata keresi fel a várost, itt voltak jún. 27-től aug. 2-ig. 1844. márc. havában Hetényi József társulata játszik itt. 1853. ápr. 23-án ismét ő jár itt. 1865. jan. havában Keszy, József az igazgató, őt felváltja Lángh Boldizsár stb. 1881. november 26-án a Népkör telkén nyílik meg a színház, Jakab Lajos igazgatója alatt. Van 8 páholya, 136 földszinti zártszéke, emeleti erkélye és nagy karzata. Hossza 20, szélessége 7 öl. A felavató előadás prologusát Forgács Endre ref. lelkész írta. Ezt követte Bánk bán, amelyben mint vendégek, a következők léptek fel: Szigeti Imre (Bánk), Felekyné (Gertrud), Fáy Szeréna (Melinda), Feleký Miklós (Petur), Mihályfi Károly (Ottó), Bercsényi Béla és Komáromi Alajos. Az első előadás 700 forintot jövedelmezett. Persay Ferenc, később Bars vármegye alispánja és Bába Molnár Sámuel polgármester szereztek érdemeket a színház felépítése körül, amennyiben a 10 forintos részjegyzéseket ők gyűjtötték. A díszleteket Havasy Jenő festette. A függöny felírata: »Nyelvében él a nemzet!« 1907. óta, miután a hatóság a színházat rozoga állapota miatt bezáratta, a Központi Szállodában tartottak színelőadásokat, 1928. óta pedig az ipartestületi u. n. Kulturházban játszik Csáky Antal, Gulyás Menyhért, il-

letve Deák Lőrinc társulata. A rendes játékidő 8 hét és 1200 személy fér el a színházban. (*Györe Károly.*)

Celestina (szelesztina), vagy Tragicomedia de Calisto y Melibea a neve egy érdekes spanyol könyvdrámának, amely a spanyol drámairodalom kiinduló pontjának tekinthető. Megjelent 1499-ben Fernando de Rojas kiadásában.

Cello (ol.) cello, gordonka, kisbőgő; rövidítés »violon-cello«-ból.

Czellőmők (Vas m.) város, 1929-ben Tompos Péter színiigazgató színikerületéhez tartozik.

Cembalo (ol.), csembalo, voltaképpen clavi c., a zongorának régi neve.

Cenk, (község, Sopron m.) gróf Széchenyi István szülőhelye. 1831. júl. 12-én Balogh István színtársulata játszik itt, valószínűleg első ízben; 6 előadást tartottak.

Cenzura. (Lásd: Színházi cenzura.)

Cereza (Csereza) Lajos, olasz származású operaénekes, megh. 1884. febr. 19-én, *Milanóban*. Mint a milánói színház tagja 1863. szept. 23-án vendégszerepelt nálunk a Nemzeti Színházban, a »Troubadour« *Márico*-jában. Ekkor ezeket írja róla a »Hölgyfutár«: »C. valódi hőstenor hanggal bir. Felső hangütése igen kellemes és szabályszerű, az álfalak mögött énekelt szerelmi románccal nagy hatást idézett elő.« (1863. szept. 26.) U. e. év okt. 6-án szerződtek az intézethez, első fellépte ekkor volt a »Rigoletto«-ban. Főbb szerepei: Hunyadi László, Bánk bán, Vasco di Gama (Az afrikai nő-ben), Zampa, Arnold (Tell Vilmos), Eleázár (Zsidónő), Próféta, Ördög Róbert stb.

Cérna-tenor, gúnyos kifejezés, a nagyon magas, vékony hangra mondják.

Cerrito (cserrito) Fanny, olasz táncosnő, 1846. szept. 17-én fellépett a Nemzeti Színházban, férjével, Saint Leonnal, a »Markotányosnő és postalegény« c. balletben. »Játéka és arckifejezése mesteriek